

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1152/11-B

**Název právnické osoby
vykonávající činnost školy:** Základní škola Strážnice, Školní 283, okres Hodonín
Sídlo: Školní 283, 696 62 Strážnice
IČ: 49418971
Identifikátor: 600115658
Právní forma: Příspěvková organizace
Zastoupená: Mgr. Risto Ljasovským, ředitelem školy
Zřizovatel: město Strážnice
Místo inspekční činnosti: Školní 283, 696 62 Strážnice
Termín inspekční činnosti: 8. – 10. listopad 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání žáků v sociální gramotnosti. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona. Zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola Strážnice, Školní 283 (dále ZŠ nebo škola), je úplnou školou. Navštěvují ji kromě místních i žáci z okolních obcí. Budova ZŠ se nachází v klidné okrajové části města. V souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení vykonává činnost základní školy s nejvyšším povoleným počtem 630 žáků, školní družiny (dále ŠD) 60 účastníků a školní jídelny 500 stravovaných. Na začátku školního roku bylo v ZŠ vykázáno 278 žáků ve 14 třídách, ve 2 odděleních ŠD 60 žáků a ve školní jídelně 255 stravovaných. Kapacita jednotlivých součástí není překročena. Z důvodu úbytku žáků měl jejich celkový počet do školního roku 2010/2011 klesající tendenci. V letošním roce došlo k mírnému nárůstu.

Vzdělávání probíhá podle *Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* s motivačním názvem „Škola pro všestranný rozvoj žáka“ (dále ŠVP). Škola vzdělává rovněž žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), jejich podíl k celkovému počtu žáků je v letošním roce 7,2 %.

Pedagogický sbor tvoří včetně vedení 22 pedagogů, z toho dvě vychovatelky ve ŠD. Ředitel byl do funkce jmenován od 1. července 1993 na základě konkurzního řízení a pro výkon funkce splňuje zákonem stanovené předpoklady.

V posledních třech letech škola postupně obměňovala žákovský nábytek, vybudovala příjezdovou rampu pro bezbariérový přístup do budovy, zmodernizovala žákovskou knihovnu a sborovnu. To svědčí o tom, že se zřizovatel ve spolupráci s vedením školy výrazně podílí na zlepšování materiálních podmínek pro vzdělávání jak pro žáky, tak i pro zaměstnance školy. Z prostředků grantových projektů *Step by step in English* a *Digitalizace přírodovědných pokusů* zakoupila pro podporu realizace výuky žákovské PC stanice, tiskárny, dataprojektory, interaktivní tabule a kamery a realizuje týdenní English camp za přítomnosti rodilého mluvčího.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola vhodně informuje rodiče, zákonné zástupce a veřejnost o své vzdělávací nabídce a přijímání žáků ke vzdělávání na webových stránkách, v článcích místního tisku a při dnech otevřených dveří. Při přijímání ke vzdělávání ředitel školy jedná v souladu s platnými předpisy.

Školní poradenství zajišťuje výchovný poradce, kvalifikovaný pro tuto činnost. Konzultační hodiny má stanoveny, zákonní zástupci o nich jsou informováni pouze na webových stránkách školy. Škola v letošním školním roce identifikuje a eviduje 20 žáků se SVP. Jejich evidence a dokumentace je neúplná. Pro 1 integrovaného žáka vyučující vypracovali individuálně vzdělávací plán, který obsahuje doporučení školského poradenského zařízení (dále ŠPZ). Škola se důsledně nezabývá diagnostikou žáků, i přes jejich neúspěšnost při vzdělávání nevyhledává pomoc u odborníků. V případě, že vyučující žákům doporučí návštěvu ŠPZ, nejsou důslední při získávání zpětné vazby a nemají k dispozici zprávy z vyšetření. Z dostupných závěrů ŠPZ a realizace vzdělávání žáků vyplývá, že doporučení odborníků jsou respektována pouze částečně. Žákům není vždy zajištěna cílená pomoc, není zřízen žádný kroužek zabývající se nápravou SPU. Oblast kariérního poradenství výchovný poradce zajišťuje běžným způsobem.

Oblast rizikového chování žáků zabezpečuje jedna vyučující prvním rokem. Požadované vzdělání nemá. Pro tento školní rok zpracovala *minimální preventivní program*, který je velmi obecný. Neobsahuje postupy včetně konkrétních akcí zaměřených na odstranění zjištěného rizikového chování žáků v uplynulém období. Krizový scénář má škola vypracován pouze na oblast šikany. V současné době školní metodička zpracovává směrnici k projevům rizikového chování. Dle jejího sdělení škola nemusela v posledním období řešit žádné závažné problémy. Škola organizuje přednášky, besedy, cíleně se zaměřuje na problematiku vztahů ve třídách. V letošním školním roce provedla dotazníkové šetření v oblasti kyberšikany, kterého se zúčastnili žáci 5. – 9. ročníků.

Učební plány jsou v souladu s realizovaným ŠVP. Počty žáků ve třídách a skupinách odpovídají příslušným ustanovením školských předpisů. V rozvrhu hodin 3. až 9. ročníku letošního školního roku není dodržen počet vyučovacích hodin v jednom sledu. To společně se zkrácenou délkou přestávek mezi dopoledním a odpoledním vyučováním z 50 na 25 minut žákům nevytváří optimální psychohygienické podmínky a je v rozporu

s právními předpisy. Rozvoj osobnosti žáků pozitivně ovlivňuje pestrá nabídka volitelných předmětů (přírodovědné, společenskovední, sportovní předměty, cizí jazyky, dopravní a zdravotní výchova), nepovinných předmětů i zájmových útvarů podporujících zdravý životní styl.

Na I. stupni ZŠ učitelé uplatňovali převážně tradiční formy výuky. Frontální činnosti byly ojediněle doplněny prací ve skupinách. Žáci byli vhodně aktivizováni střídáním činností. Využívali při nich běžné učební pomůcky, při relaxaci použili nahrávek a jednou byla vhodně využita interaktivní tabule. Většinou dostávali prostor aktivně se podílet na průběhu vzdělávání. Výuka nebyla diferencovaná ve vztahu k žákům se SVP, na všechny byly kladeny stejné nároky. Zařazování práce s chybou a okamžitá zpětná vazba o správném postupu žáky motivovala při osvojování si znalostí. Žáci měli převážně dostatek prostoru pro vyjádření svého názoru, při skupinové práci byli vedeni ke spolupráci a toleranci. Dodržovali předem dohodnutá pravidla. Při výuce byla cíleně rozvíjena čtenářská, sociální a matematická gramotnost. V průběhu hodin docházelo převážně k motivačnímu hodnocení žáků. V závěru hodin byly vhodně zařazovány prvky sebehodnocení.

Žáci na II. stupni ZŠ měli méně možností aktivně se podílet na průběhu vzdělávání v důsledku převažující frontální výuky, výjimečně střídanou samostatnou prací nebo prací ve dvojicích. Využití interaktivní tabule spolu s demonstračními učebními pomůckami a materiály v některých hodinách bylo velmi dobrým motivačním prostředkem a umožňovalo zefektivnění vzdělávání. V průběhu této výuky se žáci aktivně zapojovali do připravených vzdělávacích činností, pohotově prezentovali získané poznatky, vyjadřovali své názory, spolupracovali, komunikovali a řešili problémy. Velmi dobré materiální podmínky a využívání interaktivní techniky tak napomáhaly rozvoji informační gramotnosti. Žáci byli rovněž vedeni k rozvoji kompetence k učení a řešení problémů a k formování sociální kompetence. Méně prostoru dostávali k rovnoměrnému rozvoji řečových dovedností v cizím jazyku. Nároky na žáky byly přiměřené, u žáků se SVP nebyla vždy uplatňována diferenciací vzdělávacího obsahu. Vyučující využívali slovní hodnocení, které bylo pozitivní, pro žáky motivační a vzhledem k jejich výkonu objektivní. Žáci nebyli vedeni k sebehodnocení ani ke vzájemnému hodnocení. V průběhu výuky panovala přátelská atmosféra, která byla daná vstřícným přístupem vyučujících k žákům a oboustrannou komunikací.

Úspěšností žáků při přechodu z předškolního vzdělávání do prvního ročníku se vyučující pravidelně zabývají. Učitelé uplatňují motivační funkci hodnocení s ohledem na individuální podporu rozvoje žáků, nejsou však důslední při zjišťování příčin školní neúspěšnosti a při zaujímání konkrétních postojů k nápravě. Z důvodu co nejméně problémového průběhu přechodu žáků ze spádových škol na druhý stupeň, se vyučující zúčastněných škol setkávají na společné poradě, kde se vzájemně upozorňují na případná rizika při přestupu žáků. O výsledcích vzdělávání jednotlivých žáků se vyučující vzájemně informují na pedagogické radě.

Oblastí zjišťování výsledků vzdělávání se škola zabývá ve vlastním hodnocení a ve výročních zprávách o činnosti školy. Celkovou úspěšnost žáků 6. – 8. ročníku škola zjišťuje formou testu, na jehož tvorbě se podílejí předmětové komise. Ze souboru otázek je vybráno po pěti z každého předmětu vyjma výchovných. Výsledky testů jsou vyhodnocovány a porovnány. Dle sdělení ředitele školy se učitelé na pedagogické radě zabývají příčinou rozdílné úspěšnosti tříd a žáků. Vyučující mají za povinnost přijmout ke zjištění opatření. Pro srovnání úrovně znalostí žáků s ostatními školami se škola účastní komerčního testování.

Pro činnost školy je velkým kladem spolupráce se všemi partnery. Škola pravidelně seznamuje formou třídních schůzek a osobních konzultací zákonné zástupce s průběhem a výsledky vzdělávání žáků. Při škole působí *Občanské sdružení při ZŠ*, které organizuje a přispívá na kulturní aktivity pořádané pro žáky a jejich rodiče. Otevřenost školy se promítá nejen do zájmové činnosti žáků, ale i do organizování akcí (např. *Dny otevřených dveří*, *Tvořivá odpoledne pro předškoláky*). Spolupráce se zřizovatelem, který přispívá k zabezpečení bezproblémového chodu školy a postupnému zlepšování podmínek pro vzdělávání a poskytování školských služeb, je přínosná. Ředitel školy vytváří podmínky pro práci školské rady, která je spíše formální. Průběžná spolupráce s odborníky školských poradenských pracovišť pomáhá škole při diagnostice žáků se ŠVP. Aktivně pracuje ve škole *Žakovský parlament*, který se podílí na pořádání školních akcí a řešení aktuálních problémů školy. Při plánování a realizaci mnohých školních i mimoškolních aktivit spolupracuje škola s četnými místními organizacemi. Partnerská spolupráce je využívána ve prospěch rozvoje školy a jednoznačně přispívá ke zkvalitnění vzdělávání.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola splňuje předpoklady pro zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Ve svém ŠVP preferuje využívání informačních a komunikačních technologií, sportovní výchovu a bohatou nabídku volitelných předmětů. Disponibilní hodiny škola využila k posílení hlavních předmětů (zejména českého jazyka, matematiky a informatiky) a v menší míře k realizaci povinně volitelných předmětů. To zejména žákům, kteří si zvolili další cizí jazyk, neumožňuje vybrat v žádném ročníku druhého stupně ZŠ další povinně volitelný předmět. Česká školní inspekce v srpnu 2009 provedla (bez návštěvy školy) komparační analýzu ŠVP s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále RVP ZV) a upozornila školu na obsahové i formální nedostatky dokumentu. Vedení školy do termínu inspekce přijalo a realizovalo opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Komparační analýzou inovovaného ŠVP (verze 4) z listopadu 2011 s RVP ZV bylo zjištěno, že v kapitole *Učební osnovy* neodpovídají názvy některých předmětů *Učebnímu plánu*, chybí organizační vymezení a konkrétní realizace průřezových témat a v kapitole *Hodnocení žáků* nejsou uvedeny všechny způsoby hodnocení. Zmíněné nedostatky v ŠVP vyžadují přijetí opatření směřujících k úpravě tohoto základního dokumentu školy.

Personální obsazení školy vytváří předpoklady pro realizaci ŠVP (pouze jeden pedagog nesplňuje požadovanou kvalifikaci). Pedagogický sbor je stabilizovaný. Specializační studium dosud neabsolvovali školní metodik prevence a koordinátor ŠVP. Ředitel cíleně využívá odborný potenciál celého sboru skladbou úvazků. Plán DVPP ředitel školy zaměřil zejména na tvorbu a využívání testů ve výuce, využívání ICT a jazykovou přípravu učitelů. Ředitel školy s dlouholetou praxí vykonával v letech 2006 – 2010 uvolněnou veřejnou funkci v místní samosprávě. Na toto období pověřil řízením školy svoji zástupkyni. Ta zpracovala *Vlastní hodnocení školy 2007 – 2010*. Po svém návratu ředitel postupně aktualizuje většinu dokumentů. Zpracovaný školní řád a školní matrika neobsahují všechny náležitosti dané právním předpisem. Jednotlivé kompetence v oblasti řízení ředitel promyšleně rozdělil na své spolupracovníky. Jako neefektivní se jeví, že zástupce ředitele vykonává zároveň funkci výchovného poradce. Vedení školy se schází na pravidelná jednání. Ředitel zřídil pedagogickou radu jako svůj poradní orgán a projednává s ní

všechny pedagogické dokumenty. Nově zavedený informační a kontrolní systém a stanovená pravidla vedení povinné dokumentace nejsou ještě zcela funkční. Metodické sdružení a předmětové komise se scházejí pravidelně. Na svých jednáních řeší zejména organizační záležitosti, zabývají se výsledky vzdělávání žáků, ale chybí vzájemné předávání si zkušeností a seznamování se s novými poznatky z absolvovaných seminářů. Nedostatky v řízení školy jsou odstranitelné.

Ke vzdělávání žáků má škola velmi dobré materiální podmínky. Budova školy je prostorná, pro výuku jsou k dispozici odborné učebny informatiky, cizích jazyků, fyziky, chemie, hudební výchovy, přírodopisu, technických prací, šití a cvičné kuchyňky. Prostředí kmenových tříd, odborných učeben i chodeb je podnětné a příjemné. Pro výuku tělesné výchovy využívá škola tělocvičnu, posilovnu a školní hřiště. V areálu školy je také vlastní dopravní hřiště.

Škola vytváří podmínky pro zajištění bezpečného prostředí vzdělávání a ochrany zdraví žáků. Ve sledovaném období klesl počet úrazů a jejich evidence je vedena řádně. Ze záznamů o úrazech vyplývá, že škola přijímá preventivní opatření k jejich předcházení. V třídních knihách bylo zjištěno, že do doby inspekce ještě někteří žáci nebyli seznámeni s obsahem školního řádu nebo poučení o bezpečnosti.

Škola v období let 2008 až 2011 využívala pro svoji činnost více zdrojů financování. Kromě prostředků státního rozpočtu ve výši cca 10,5 mil Kč ročně a příspěvku na provoz od zřizovatele ve výši cca 2,7 mil. Kč ročně ještě svojí aktivitou obdržela nemalé prostředky z projektů. V rámci *Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost* realizuje škola výuku mimoškolních aktivit *Digitalizace přírodovědných pokusů* a *Step by step in English* spolufinancované ESF a státním rozpočtem ČR v celkové výši cca 6 mil. Kč. Od října 2010 škola realizuje projekt *Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách* známý pod názvem *EU peníze školám*. V rámci projektu by měla ZŠ obdržet na zefektivnění výuky celkovou finanční dotaci ve výši cca 1 494 716 Kč, která bude využita zejména na nákup materiálního vybavení. Škola disponuje dostatečným množstvím finančních prostředků k naplňování ŠVP.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje žákům vzdělávání v souladu se zařazením do rejstříku škol a školských zařízení.

Oblast výchovného poradenství vyžaduje větší důslednost při evidenci a diagnostice žáků a při přijímání následných opatření v souladu s doporučeními ŠPZ.

V organizaci vzdělávání a v zajištění ochrany zdraví žáků jsou nedostatky, které je nutno odstranit.

Ředitel školy se po svém návratu do funkce aktivně zapojil do činnosti školy, přepracoval většinu dokumentů, z nichž některé je potřeba upravit a dát do souladu s právními předpisy.

Vzdělávání žáků je pozitivně ovlivněno materiálním vybavením, podnětným a estetickým prostředím a příjemným sociálním klimatem tříd. Uplatňovaný především frontální způsob výuky neumožňuje plně a efektivně formovat všechny klíčové kompetence základního vzdělávání. Činnostní učení, které podporuje rozvoj osobnosti žáka a napomáhá formování funkčních gramotností, je ve výuce využíváno méně.

Partnerská spolupráce je využívána ve prospěch rozvoje školy a jednoznačně přispívá ke zkvalitnění vzdělávání.

Škola se aktivně zapojila do projektů Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost a získala významné finanční prostředky na vybavení pomůckami a podporu mimoškolních aktivit žáků, což významnou měrou přispívá k naplňování cílů ŠVP ZV.

Nedostatky, které vyžadují odstranění:

- a) poskytnout informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví všem žákům (§ 29 odst. 2 školského zákona)*
- b) doplnit do školní matriky údaje o žácích se SVP (§ 28 odst. 2 písm. f) školského zákona)*
- c) upravit organizaci vzdělávání - počty vyučovacích hodin v jednom sledu, délku přestávek mezi dopoledním a odpoledním vyučováním (§ 1 odst. 3 a 5 Vyhlášky č. 48/2005 Sb.)*
- d) doplnit Školní řád (§ 30 školského zákona)*
- e) dopracovat ŠVP ZV podle požadavků RVP ZV*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 31. ledna 2012 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků bod e). Oznámení zašlete na adresu Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz Jihomoravského inspektorátu) s připojením elektronického podpisu.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 31. ledna 2012 požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků body a) – d) a do 31. srpna 2012 bod e). Zprávy zašlete na výše uvedenou adresu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Brně dne 6. prosince 2011

(razítko)

Mgr. Jana Vágnerová, školní inspektorka

Jana Vágnerová, v. r.

Mgr. Jan Dusík, školní inspektor

Jan Dusík, v. r.

Mgr. Renata Sedláková, školní inspektorka

Renata Sedláková, v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Brně dne 7. prosince 2011

(razítko)

Mgr. Risto Ljasovský, ředitel školy

Risto Ljasovský, v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky byly/nebyly podány.